

Warszawa, d. 23 grudnia 1919 r.

2080/JS
Dr

Naczelne Dowództwo W. P.

Oddział II

~~Sekcja Wojsko-Dyplomatyczna~~

/SZTAB GENERALNY/

Ew/4 Nr. 20680/II

Raport pełn.wojsk.w Rzymie
Nr. 753/PG.

DO
GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

w W a r s z a w i e.

W załączeniu przesyła się do wiadomości odpis załącznika Nr. I. raportu pełnomocnika wojskowego P.P.w Rzymie z dnia 6/XII b.r. Nr. 753/PG.

1 załącznik:

Za zgodność:

Podskibinski
Szef Oddziału II

w.z. Szefa Sztabu:

Kuliński m.p.

Pułkownik.

NA CZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA
L. Dz. 2080/JS dnia 30 / XII 1919 r.
1. załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

377

6 grudnia 1919.

RAPORT N. 753/P.G.

2080 / JS

Z A Ł A C Z N I K N. I.

W odpowiedzi na zapytanie telegraficzne co do sytuacji komend.
d'Annunzia donosimy: w tych ostatnich raportach zdawaliśmy detalicznie
 sprawę z wypadków, których teatrem jest Fiume i wybrzeże. Na razie
 sytuacja jest niezmienną. Odczuwa się w kołach wojskowych pewien ruch
 konspiracyjny, o którym również już donosiliśmy, czy jednak dojdzie
 do wybuchu jest raczej wątpliwem ze względu, że¹⁰ skład jego wchodzi ele-
 menty republikańskie wprowadzić, ale konstytucyjne, boją się więc po-
 wasnie, by jakiś-kolwiek ruch przewrótowy nie zamienił się natychmiast
 na bolszewicki pod wpływem rozbujań socjalizmu, o którym donosimy
 poniżej. Na razie trwa nadal pewien rodzaj blokady Fiume, jednak bar-
 dzo względny, obawy jakiegokolwiek konfliktu z państwem SHS. niema z
 powodu, że jak donosiliśmy, sektor od Fiume został zajęty częścią re-
 gularnej brygady sardyńskiej, co wyłącza w dnie się aktywne arditi'ch
 i szturmowców d'Annunzia. - Co do prasy, to wszystkie organy konser-
 watywne, zwłaszcza skrajnie prawe, popierają go bardzo silnie i starają
 się podkopać w ten sposób aktualne ministerjum. Lewe organy, zwłaszcza
 t. zw. "Socialisti ufficiali" traktują całą imprezę jako niebezpieczną
 buffonadę i w najostrzejszej formie żądają energicznie wystąpienia
 rządu. Wogóle cała sprawa była obliczoną na bardzo szybkie tempo.
 Annunzio rachował, że całe Włochy za nim się ruszą, a teraz każdy dzień
 osłabia jego sytuację pod względem polityki nacjonalistycznej i pewnem
 niebezpieczeństwem byłyby tylko republikańskie konspiracje, będące
 jednak w sprzeczności z jego osobistem ¹²²⁰ ~~wy~~konaniem, i jako takie wpły-

nęłyby poza jego wolę i zaszłyby dyrekcją. Skądinąd z obawy drażnienia socjalistów, rząd stara się sprawę fiumanską sprowadzić do rzędu nie mających żadnego znaczenia. —

Po wyborach, które przeszły spokojnie i dały zwycięstwo socjalistom, zaczęły się zaraz w Rzymie i całkiem północnych Włoszech bardzo silne wrzenia, spowodowane przez skandale i demonstracje antysocjalistyczne, które przez socjalistów bardzo sgrabnie zostały wykorzystane dla podniesienia mas ludowych. Zwłaszcza w niektórych miastach jak Medjolan, Turyn i Mantua, przybrały demonstracje groźne rozmiary. Zwłaszcza w tej ostatniej była chwila, kiedy organizacje bojowe socjalistyczne zdołały opanować władzę w mieście i dopiero po spaleniu dworca kolei i silnym nacisku karabinierów zdołano ich zdeklarować i porządek przywrócić. Wrzenie trwa w dalszym ciągu, chociaż Rzym się na razie uspokoił, strejk ustał, w jednym Medjolanie tylko wszystkie demonstracje były w duchu czysto antymilitarnym, bito oficerów na ulicach, nawet kilku inwalidów nieuszanowano.

Następnym kurjerem przyszedł najdokładniej zreferowaną organizację armii włoskiej.

POSELSTWO POLSKIE
W RZYMIE
PEŁNOMOCNIK WOJSKOWY

Oryginał p. i. i. u.
E. Katkowski
Generał Podporucznik

Członek Mieli

A. Furkowska
Pomogła

POLSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York